

Kipsinlevityksen ja muiden maanparannus- aineiden tulevaisuus

Eija Hagelberg, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Kipsi-hankkeen loppuseminaari Oulussa
2.12.2025

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Vesien ja meren tilan parantamisen Ahti-ohjelma 2024 alkaen

Ahti-ohjelma edistää vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toteutusta sekä vesien ja meren hyvää tilaa

Ravinnekuormitus kuriin

Valuma-aluelähtöinen
vesienhallinta ja
vesistöjen kunnostus

Resurssit talteen ja käyttöön

Yhdyskuntien ja vesistöjen
ravinteiden kierrätys ja
jätevesien käsittelyn
energiatehokkuus

Maan rakenne kuntoon

Maanparannusaineet sekä
vesitieto ja -neuvonta

Haitta-aineet hallintaan

Kaupunkivedet, pilaantuneet
pohjavesialueet ja hylkyjen
puhdistus

Työtä tehdään koko Suomen alueella, mutta toimia painotetaan Saaristomeren alueelle

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

[Ahti-ohjelman vuosiraportti 2024](#)

Pääministeri Orpon hallitusohjelma

”Vesistöjen ravinnekuormitusta vähennetään peltomaan rakenteesta huolehtimalla ja parantamalla valuma-alueiden vesienhallintaa.

Hallitus luo kannusteet hyvään agroekologiaan ja hyvinvoivaan maaperään esimerkiksi oikeanlaisella viljely- ja laidunkierrolla ja kasvipeitteisyyttä lisäämällä.

Hallitus monipuolistaa maanparannusaineiden hyödyntämistä, kuten kipsi-, kuitu- ja rakennekalkkikäsittelyitä niin, että viljelijöillä on vaihtoehtoja valita itselleen parhaiten sopivia ratkaisuja.”

**Vahva ja
välittävä
Suomi**

Pääministeri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

Maanparannusaineisiin liittyvät hankkeet kipsin levityksen rinnalla

AIN3-hankkeen toimintaa:
maanparannuskuidun levitystä
Liedossa syksyllä 2024

Ympäristöministeriön rahoittamissa hankkeissa tehdään tutkimusta ja kokeiluja maanparannusaineiden sekä niiden seosten käyttömahdollisuuksista sekä vaikutuksista vesistöihin

- **AIN3** eli Maanparannusaineiden yhteiskäytön mahdollisuudet – kiertotaloutta ja maanhoitoa (Luke / Jaana Uusi-Kämppä)
- **Kipsi-Lanta** (Sokerijuurikkaan tutkimuskeskus / Sami Talola)
- **Kuitu-Kipsi** (Luke / Jaana Uusi-Kämppä)
- **RegeKit** eli regeneratiivisen maatalouden tuotantopanosten tilamittakaavan valmistus ja käyttö (Invenire Oy / Patricia Wiklund)

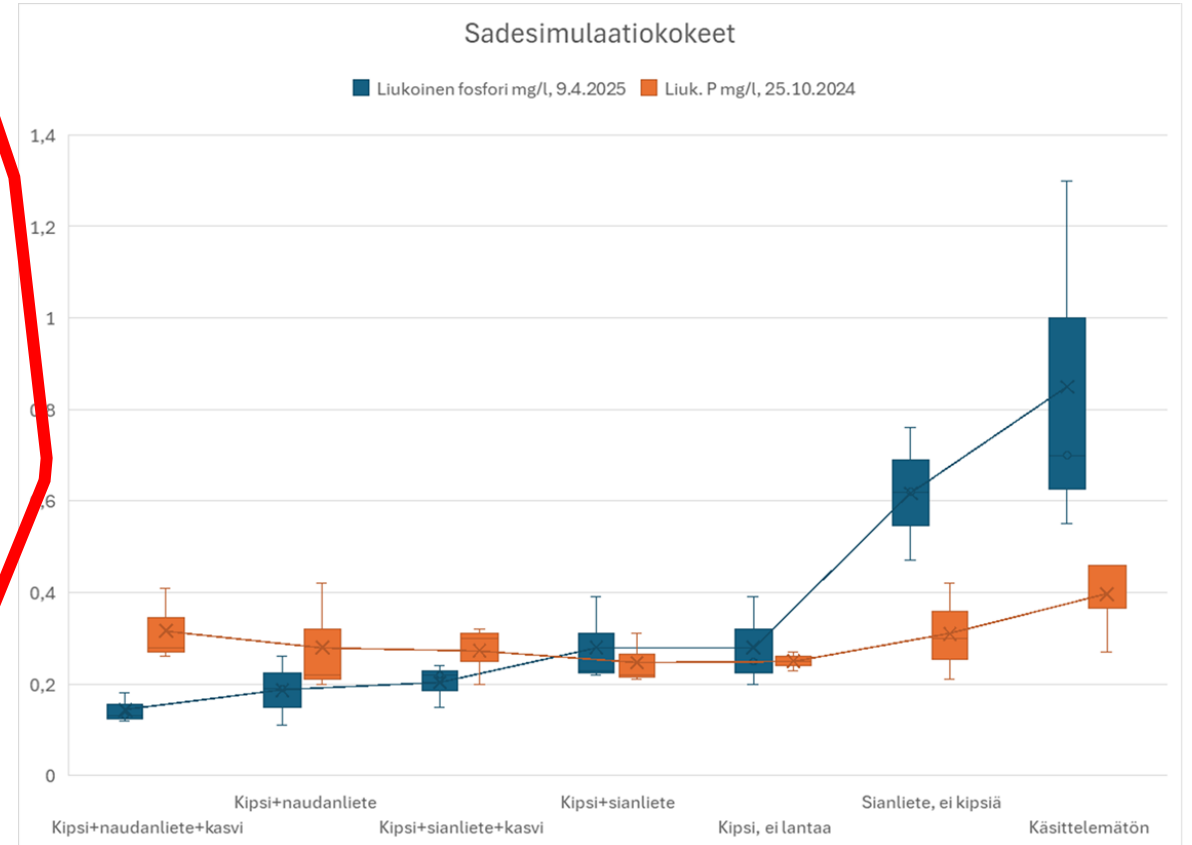

Kipsi+ sianliete+ Kerääjäkasvi	Kipsi+ naudanliete+ kerääjäkasvi	Kipsi+naudan liete	Sianliete, ei kipsiä	Käsittelimä- tön, Ei kipsiä, eikä lantaa	Kipsi+sian liete	Kipsi, ei lantaa
201	202	203	204	205	206	207
Suojakaista						
Kipsi+ naudanliete+ kerääjäkasvi	Kipsi+naudan liete	Kipsi+ sianliete+ kerääjäkasvi	Kipsi+sian liete	Kipsi, ei lantaa	Sian liete, Ei kipsiä	Käsittelimä- tön, Ei kipsiä, eikä lantaa
101	102	103	104	105	106	107

- Koealue perustettiin 20.9.2024 hiuesavi (HeS) lohkolle Paimioon.
- Kevätvehnän sängelle levitettiin **kipsiä 4000 kg/ha ja heti sen jälkeen sian (14 m³/ha) tai naudan lietelanta (20 m³/ha).**
- Lannan levityksen jälkeen kylvettiin kevätilja pintalevittimellä kerääjäkasviksi ja lopuksi koekaistat muokattiin noin 8 cm syvyyteen.

Kipsinlevitys lietelannan levityksen yhteydessä voi vähentää liukoisen fosforin huuhtoutumista

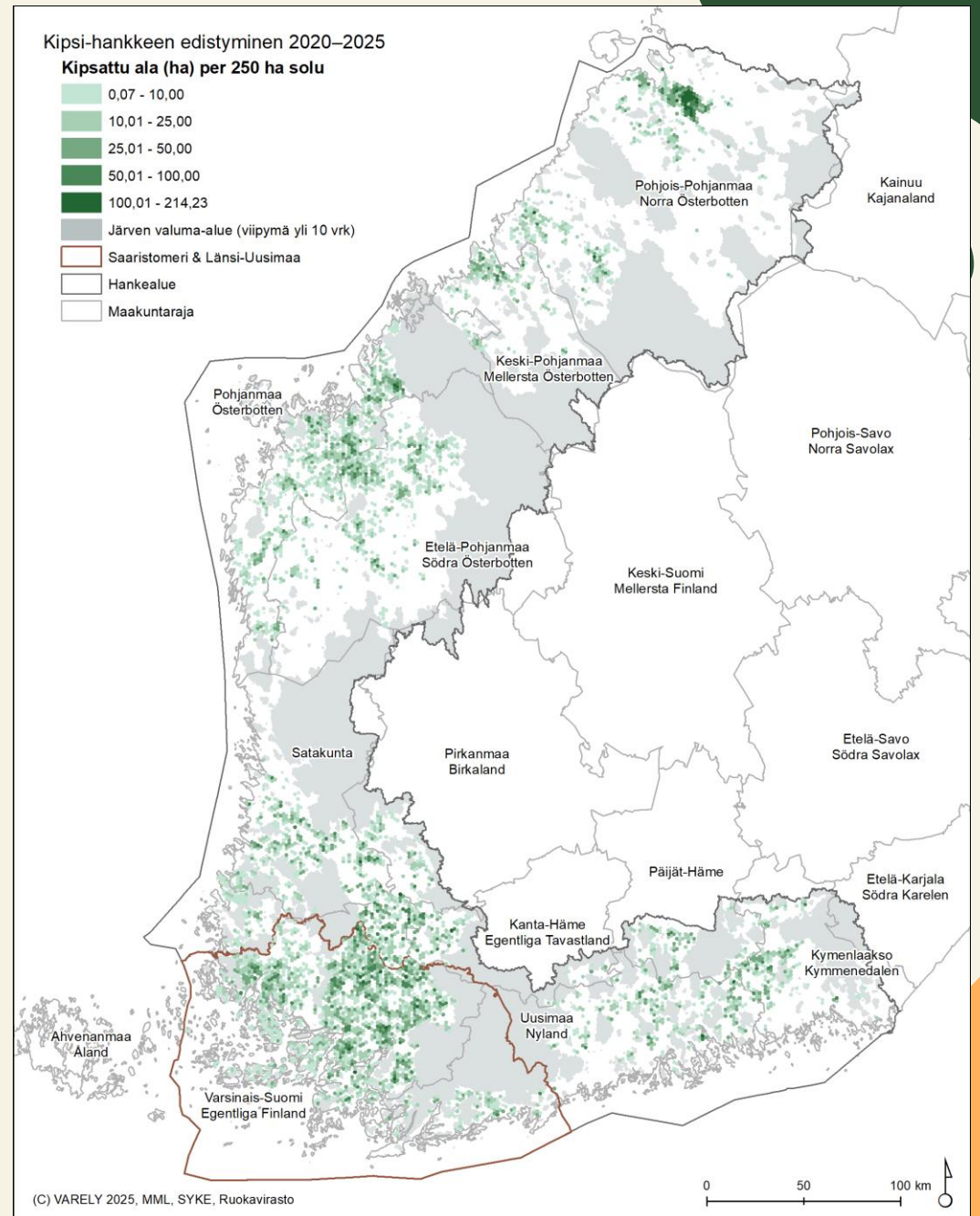

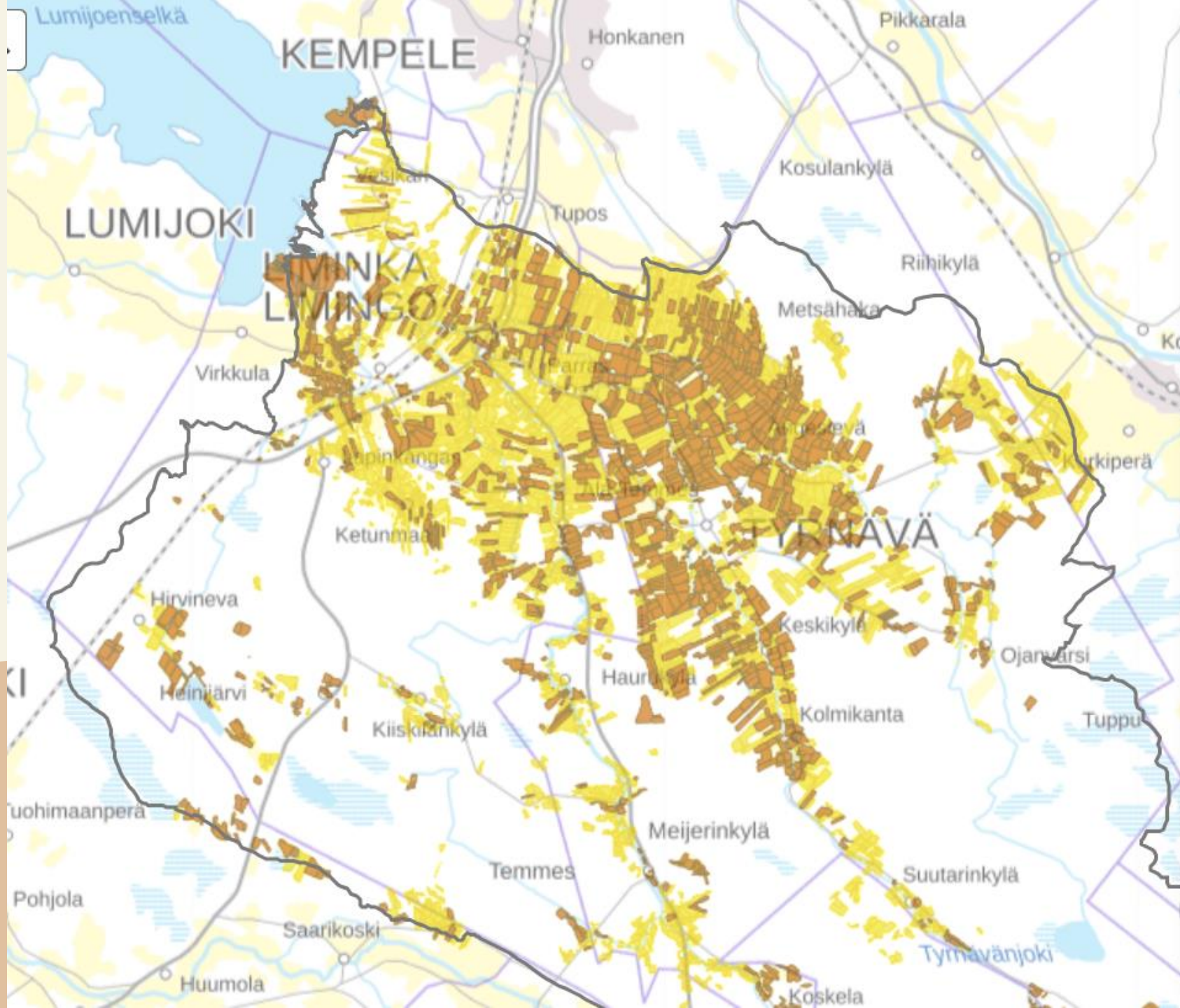
Lisätietoja: Sami Talola, Sokerijuurikkaan tutkimuskeskus / Kipsi-lanta-hanke
sami.talola@sjt.fi

Kipsin levitysalueet 2025

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Näytä karttatasojen selitteet

Hankealue

Peltolohkot

Peltolohkot_2025_1

Alustavan arvion mukaan kipsi soveltuu peltolohkolle

Lohkolle ei voi hakea kipsikäsittelyä

Miten tästä eteenpäin?

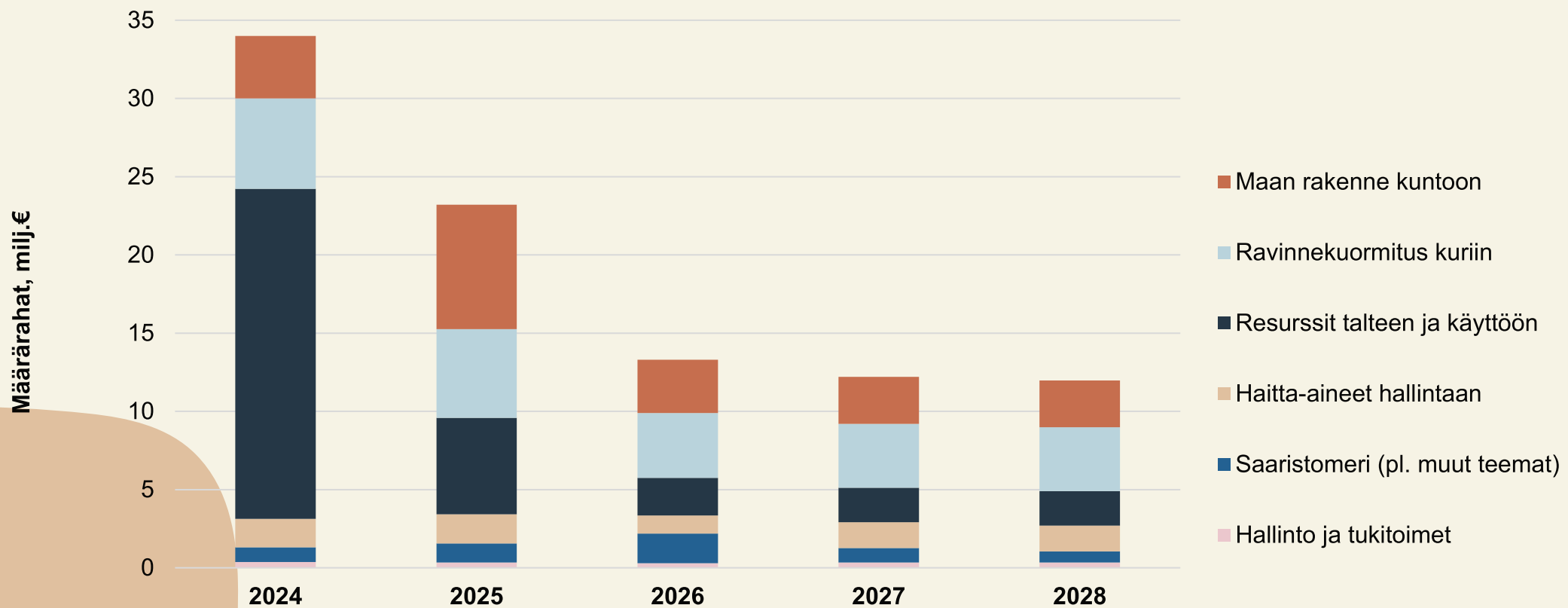

Muiden maanparannusaineiden tukeminen

- YM selvittää muiden maanparannusaineiden (ensi sijassa **rakennekalkki** ja **maanparannuskuidut**) käytön tukemisen mahdollisuuksia.
- AIN3 -politiikkasuositukset tulossa
- Jos tukemiseen päädytään, tuki voisi astua voimaan **aikaisintaan 2027** johtuen tarvittavasta lainsäädäntötyöstä ja muista valmisteluista.
- YM on linjannut, että kipsikelpoisille lohkoille ei ole tulossa tukea muille maanparannusaineille.

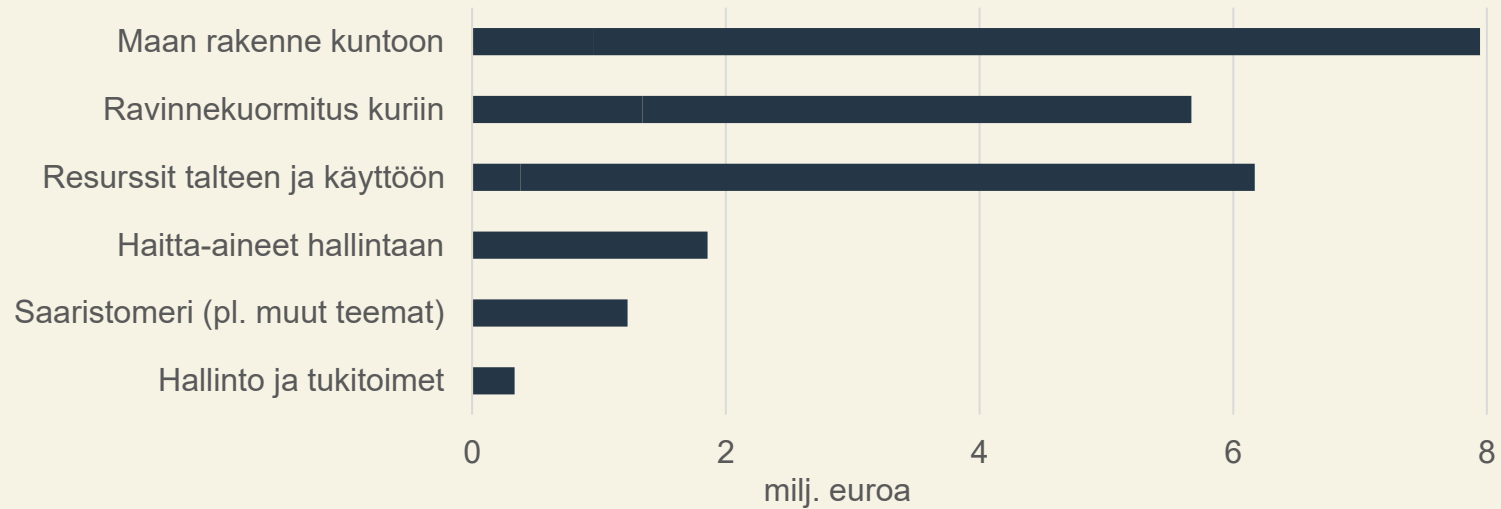

Ahti-määrärahat 2024–2028 – Huoltovarmuus- ja EU-rahoitus mahdollistivat Ahdin ”lihavat vuodet”

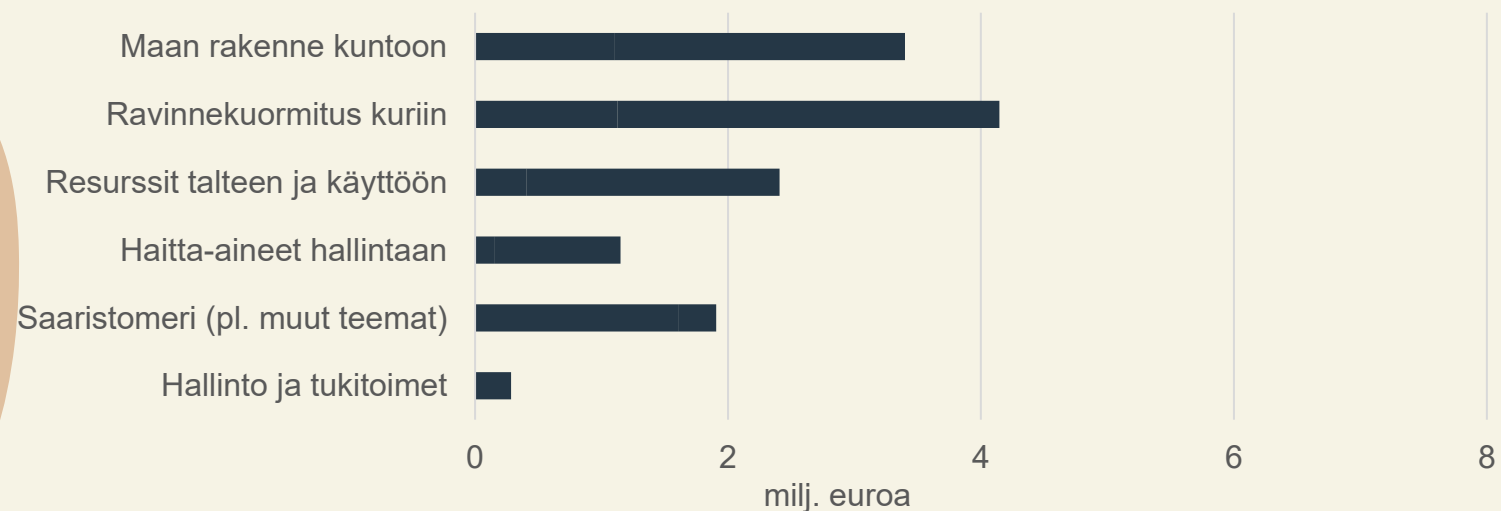

Määrärahat 2025 & 2026

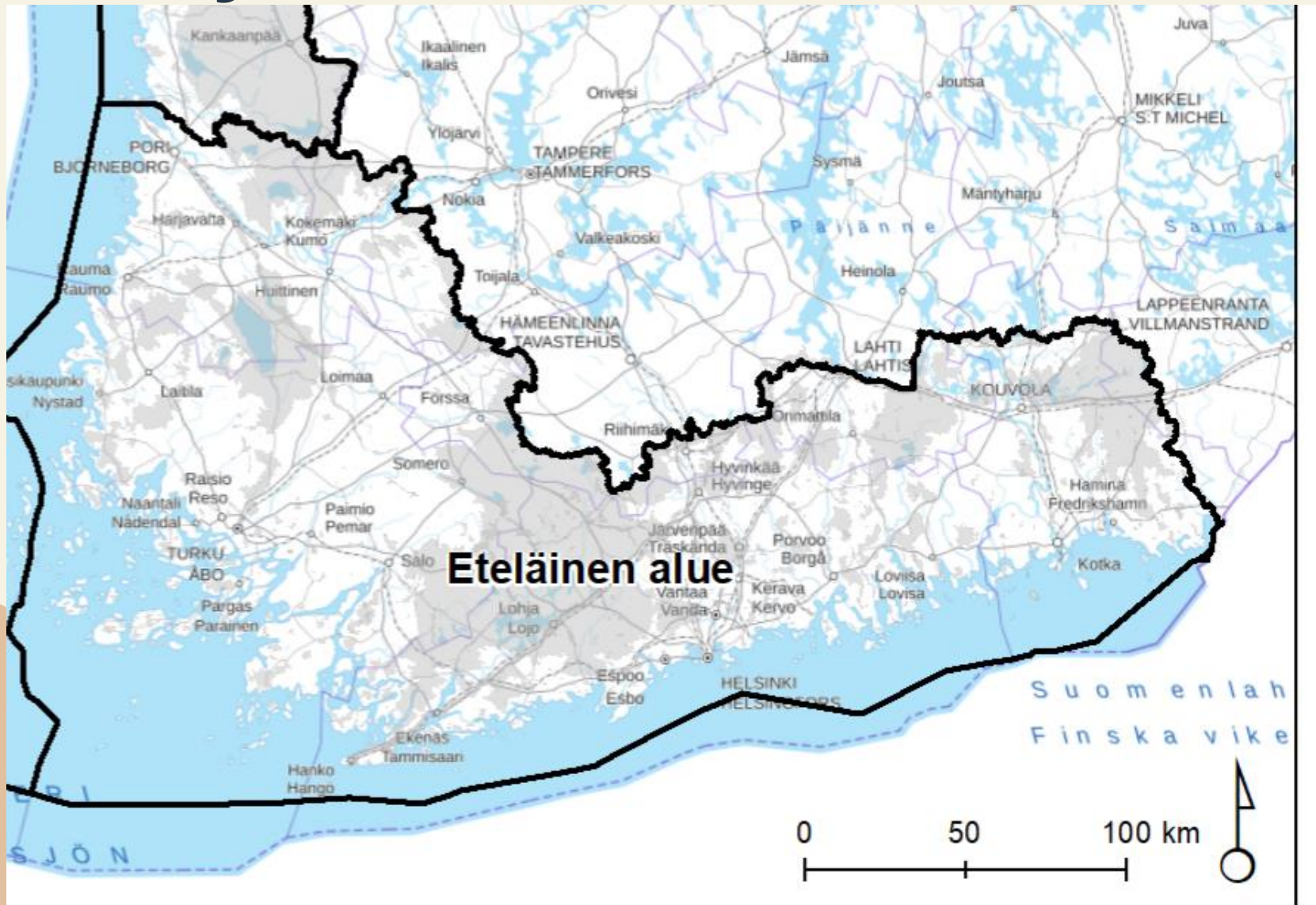
Ahti määrärahojen käyttö vuonna 2025 - yht. 23,2 M€

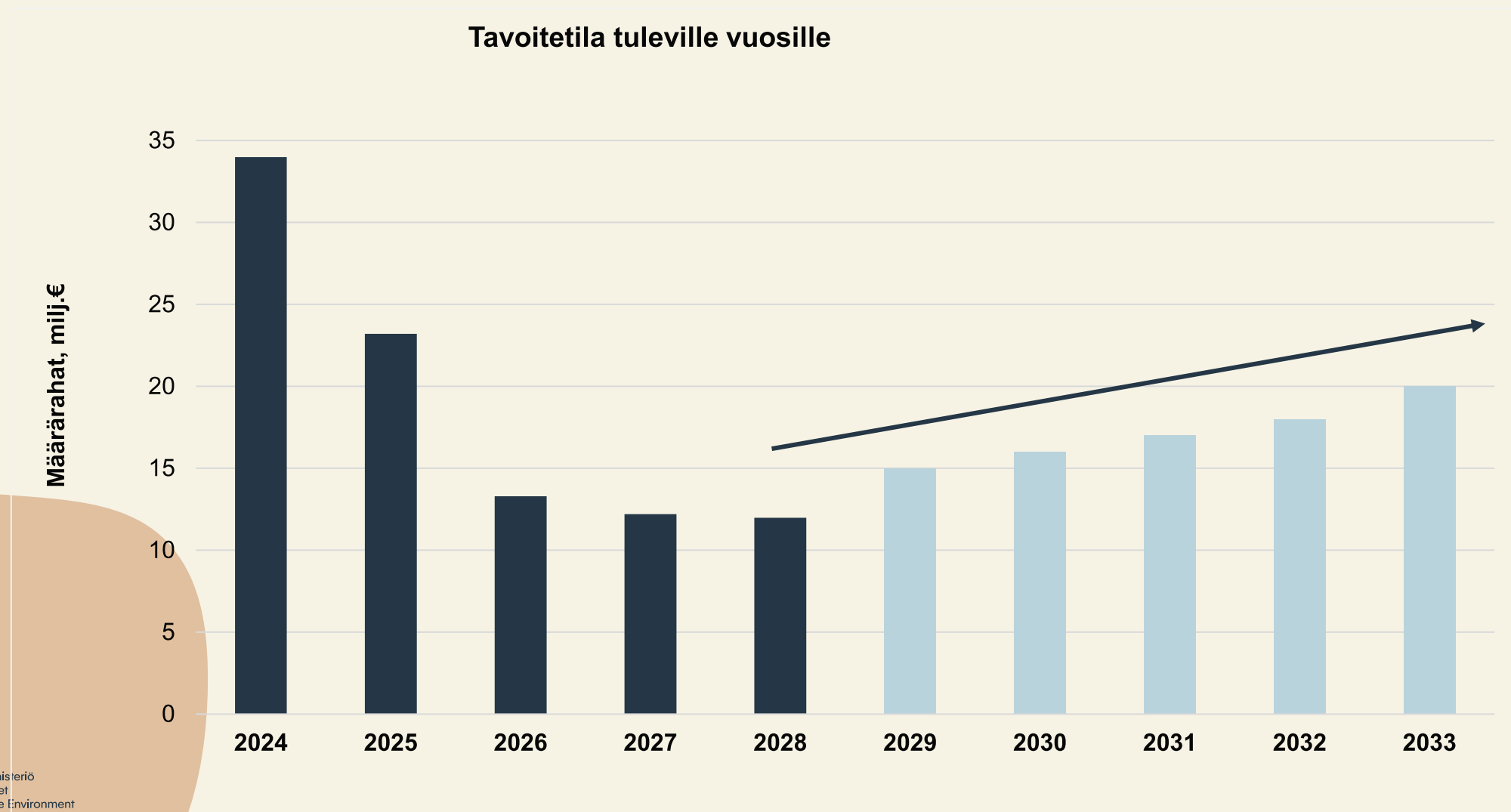
Ahti määrärahasuunnitelma 2026 - yht. 13,3 M€

Kipsin levitysalue 2026

Ahti-määrärahojen perustaso vuosina 2027–2028 on 12 MEUR/v

Kiitos kuulijoille!

Eija Hagelberg

Erityisasiantuntija

eija.hagelberg@gov.fi

puh. 0295250046

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment